

anstrengende og byrdefuld end den, Seminarielæreren har at udføre. Skulde der gøres en Forskel imellem disse to Klasser af Lærerstillinger, er jeg tilbøjelig til at sige, at det er Seminarielæreren, paa hvem det største Ansvar hviler. Alle rede den Omstændighed, at Adjunkterne undervise Børn eller unge Mennesker under 18 Aar — i hvert Fald vil Forholdet regelmæssigt blive saaledes efter den ny Lov om Almenskoler — at medens han underviser saadanne, er det jo voksne Mennesker, Folk, der ere 18 Aar eller derover, som Seminarielærerne have med at gøre. Paa Seminarierne kan man jo endog finde ældre Mænd, i det mindste ere ældre Ungkarle paa 28—30 Aar ikke sjeldne at træffe der. Det er imidlertid givet, at der kræves meget mere Agtpaaagivenhed af dem, der have med voksne at gøre, og at der maa stilles langt større Krav baade til Modenhed og Dygtighed i de paagældende Undervisningsfag til disse end til dem, der kun have med Børn og med unge Mennesker under 18 Aar at gøre. Hertil kommer endnu den Omstændighed, at Lærerne ved vore Almenskoler have adskillige ret elementære Midler til Raadighed, hvorved de kunne hævde Disciplinen i Undervisningstimerne. Disse Midler har Seminarielæreren naturligvis ikke til Raadighed. Naar han skal kunne skaffe Ro i Undervisningstimerne og i det hele taget skal kunne opretholde Disciplinen, beror det udelukkende paa ham selv og er at søge i hans egen Person, den Maade, hvorpaa han optræder, og selve den Maade, hvorpaa han underviser, den Dygtighed, han lægger for Dagen netop gennem sin Undervisning, og den Omhu, hvormed han lægger Stoffet til Rette for Eleverne — den Respekt, om man vil, som Seminarielæreren kan tiltvinge sig herigennem fra Elevernes Side, er det eneste Middel, hvorved han kan hævde Disciplinen. Jeg ser derfor ikke rettere, end at Seminarielærernes Gerning i alle Maader bør stilles mindst lige saa højt som den Lærergerning, Adjunkterne udføre ved den lærde Skole. Jeg skal for øvrigt i denne Sammenhæng gøre opmærksom paa en lille Bestemmelse, som findes i § 1. Denne Bestemmelse, som jeg betragter som overordentlig heldig, gaar ud paa, at Seminarielærerne ikke straks blive fast ansatte, men at de først konstitueres et eller muligvis to Aar, dog saaledes, at naar de to Aar ere gaaede, uden at vedkommende har faaet fast Ansættelse, skal det afgøres, hvorvidt han skal have fast Ansættelse,

eller om han skal afskediges. Dette er en udmærket Bestemmelse. Den er nemlig et Middel, ved hvilket man kan sikre sig dygtige Seminarielærere, og dette er en Sag, som er af stor Vigtighed. Den Maade, hvorpaa der undervises paa Seminarierne, vil jo i ikke ringe Grad være bestemmende for, hvorledes der undervises i vore Almenskoler trindt om i Landet. Jeg vil haabe, at Forstanderne ved Statsseminarierne ville benytte den Ret, der her gives dem, og at de ikke af utidig Barmhjertighed, og fordi den paagældende unge Mand maaske er saa overordentlig flink, høflig og behagelig, lade ham blive i Embedet, uagtet Seminarieforstanderen mener ved sig selv, at han ikke er rigtig skikket til det. Jeg haaber, at Seminarieforstanderne ikke ville gøre sig skyldige i den Slags Barmhjertighed, thi naar en Lærer ikke absolut duer til at være Seminarielærer, er det sikkert, at han bør afskediges, og at man bør søge at faa en anden i Stedet.

I øvrigt skal jeg da ogsaa sluttelig sige, at naar man nu foreslaar en betydelig Forhøjelse af Seminarielærernes Lønning, er den egentlige Mening dermed jo den, at man gerne vil lønne disse Mænd saaledes, at selv udmærket dygtige Pædagoger kunne være tjente med at faa en saadan Lærerstilling, og at man ogsaa kan være sikker paa, at de ville søge den. Forholdet er nemlig det, at med Hensyn til Seminarielærernes Gerning, der jo staar i nøje Forhold til den almindelige Folkeoplysning her i Landet og i Virkeligheden er Bærer af denne, gælder det, at det bedste ikke er for godt. Det er ogsaa under Hensyn dertil, at jeg for mit Vedkommende er glad ved, at der er foreslaaet saa rigelige Lønninger, som sket er.

Jeg skal sluttelig tillade mig at anbefale Lovforslaget paa det varmeste og skal tillige anbefale, at det gennemføres i den Skikkelse, hvori det foreligger fra den højtærede Ministers Haand. Udvalgsbehandling er sikkert i dette Tilfælde ganske overflødig. Merudgiften, som disse forbedrede Lønninger ville medføre, er 7,600 Kr. aarlig, men jeg føler mig overbevist om, at disse Penge ville være vel udgivne, og at de ville bære rige Renter. Hermed skal jeg anbefale Forslaget.

K. M. Klausen: Jeg kan ligesom den ærede sidste Taler anbefale dette Forslag, og jeg finder, at de Lønninger, som her ere fastsatte, ikke ere andet, end hvad disse Folk med Rimelighed og Billighed kunne gøre Fordring paa. Ligeledes finder